

Observatoriul este de două ori în săptămână, Miercuri și Sâmbătă.

Pretul

pentru Sibiu pe 1 an întreg 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dus la casa cu 1 fl. mai mult pe an; trimis cu poșta în lăuntrul monarhiei pe 1 an întreg 8 fl.; pe 6 luni 4 fl. — In străinătate pe 1 an 10 fl. sau 22 franci, pe 6 luni 5 fl. sau 11 franci. — Numeri singuratici se dau câte un 10 cr.

OBSERVATORIUL

Diariu politic, national-economic și literar.

Anul V

Ori-ce inserate,

se platesc pe serie sau linia, cu litere merute garmondu, la prima publicare câte 7 cr., la a doua si a treia câte 6 cr. v. a. si peste aceea 30 cr. de timbru la tesaurul public.

Prenumeratiunile se pot face in modulu celui mai usor prin assemnatiunile poștei statului, adressede de a dreptul la Redactiunea Diariului

„Observatoriul” in Sibiu.

Nr. 62.

Sibiu, Sâmbătă 7/19 August.

1882.

Causa stindartelor dela Hatiegu.

Scirile dela Hatiegu și Sta-Maria din sér'a dela 29 și din di'a dela 30 Iuliu st. n. inca totu mai tinu spiritele in óresicare agitatie pretotindenii, pe unde ómenii sciu se cugete. Acea agitatie are se o multiamésca publiculu numai dlui vice-comite A. Barcsay dela Dev'a, care o a provocatu in adinsu, in momente din cele mai solemne, intr' unu modu ce séména cá ou' cu boua terorismu preugetatu, exercitatu asupra unui poporu care, de si amaritu in sufletulu seu, voise se si manifeste cu tota caldur'a si sinceritatea ániei sale, reverent'a si iubirea sa cátra archiereii sei, de carii elu nu mai veduse cum si ani 51, de omagie si adhesiunea sa cátra fiulu de imperatu.

In acésta dispoziție sufletésca a romaniloru, informatiunea data de on. d. primariu A. Bersanu in caus'a stindartelor, publicata cá respunsu la injuraturile pressei magiare, in vreo dóne diarie din Bpest'a, se pôte considerá cá o satisfactiune data opiniunei publice dintre romani.

Din acea informatiune oficiósá aflamu, cá in Hatiegu se ridicasera 2 parchi de stindarte, unguresci si transilvane. O parchia o pusese comunitatea bisericesca a romaniloru greco-catolici la unu micu arcu de triumfu asediatu in acea parte a orasiului, pe unde avea se intre prea santi'a sa domnulu episcopu Victoru Mihalyi dela Lugosiu din Banatu. Acea comunitate inse anuntiasa politiei locale in tota regu'a modulu cum voise ea se primésca pe archiereulu seu. Ceealta parchia de stéguri a fostu pusa la unu arcu si decoratiune facuta de cátra insasi comunitatea politica a orasiului Hatiegu, in partea de cátra Santa-Maria, in onórea Archiducesei Stefani'a, pentru casulu candu ilustr'a dama ar avea plăcere cá se visitadie si acelu orasiu modestu, inse situatu fórt frumosu. Primariulu inse inainte de a intre-prinde ceva dela sinesi in acésta privintia, a convocatu mai antaiu pe consiliulu (juratii) comunei si au decisu cele de facutu impreuna, in unanimitate, dupa aceea convocá si representatiunea cea mare compusa nu numai din romani, ci si din orasieni de alte nationalitati. Toti s'au invoitu in buna pace, cá la decoratiunea ce se va face in onórea dómnei archiducese, se se puna alaturea stindartulu Ungariei si alu Transilvaniei (sau cum dice poporulu, carui nu poti se i astupi gur'a, stégulu ungurescu si stégulu romanescu. Red.) Dn. Barcsay s'a infuriatu mai antaiu asupra stindartului pusu de romanii greco-catolici si a pusu se lu trantésca la pamentu, ceea ce s'a si facutu indata la porunc'a lui. De alta parte junele Munteanu s'a infuriatu asupra dlui Barcsay si in mani'a acestuia a luat josu stindartulu ungurescu.

Intr'aceea aflandu Barcsay, cá si municipalitatea a pusu stindartulu Transilvaniei alaturea cu alu Ungariei la intrarea de cátra S.-Maria, s'a aruncatu si asupra aceluia si a datu ordinu strictu cá se lu delature.

Acésta este informatiunea primariului dela Hatiegu data publiculu ungurescu. Dara diariile care publicara acea declaratiune spunu, cá ele au stersu unele expresiuni si pasage din trena. Cu ce dreptu? Acea declaratiune érá unu actu oficiósu, subscrisu de primariulu unui orasiu, prin armare in casu cá acela nici-o redactiune nu si pôte arogá siesi dreptulu de a schimbá sau sterge ceva din trelsulu, precum schimbi sau stergi din vreo alta corespondentia de caracteru cu totulu privatu, care inse sau ar lovi in vreo lege, sau in onórea si reputatiunea cuiva, sau ar coprinde repetitiuni prea preste mésura multe. Orice actu oficiósu scrisu bine sau réu, legalu sau nelegalu, se publica esclusivu pe raspunderea respectivei auctoritati publice sau a respectivulu functionariu si nu pe a redactiunei. Daca dn. primariu a voitu se lovésca in dn. vice-comite, precum va fi creditu cá trebue

se o faca, acésta érá curatu treb'a dloru si vice-comitele nu avea se se incalere de nici-unu redactoru.

De altumentrea, precum suntemu informati dela Dev'a, caus'a junelui Munteanu fiindu data pe man'a procurorului, ne place a sperá, cá caus'a fiindu la tribunalu, va deveni totuodata una din cauzele nóstre celebre, de caracteru politicu asia, cá ea pôte se invólva in sinesi prea bine cestiunea autonomiei transilvane, care pana astadi nicidecum nu este regulata, ci numai incurcata si intunecata. In totu casulu si intre tóte impregiurarile pretendemu se se decida in faci'a lumii europene: 1) Ce intielege ministeriulu ungurescu prin coloru straine? cu alte cuvente: sunt in ochii sei colorile Transilvaniei, ale capitalei Bpest'a, ale universitatii sasesci (veneturosii), ale mai multoru comitate, ale armatei (negrugalbinu) straine? 2) Este unu vice-comite sau ori-care altu functionariu in dreptu a cassá colorile bisericeiloru christiane de ritulu gr. resarit adoptate si usitate in tóte partile ritulu de 1500 de ani?

Reminiscentie dela Turnu-Severinului.

Unu simplu actu de ospitalitate ómenii ilu inflara si lu prefacura in ceea ce dicu francesii asia de bine Ballon d'Essay. Se incercara adeca a paralisa impressiunile cele mai dorérose pre-dominante astadi in Romani'a, prin cestiunea cea de viétia a Dunarei, prin nenumarate chicane si frecari pe la fruntarie provocate prin cunoscut'a conventiune de vama, asupra careia striga Ungurii intocma asia tare cá si romanii, in fine si neincetatele sbierate si amerintiari ale pressei magiare contra Romaniei mai virtosu de 15 ani incóce. Literatii si artistii magiari nemagiari au mersu la Turnu-Severinu, cá si cum ar merge cineva pana in usa casei unui omu semiselbaticu, cá se se uite inlaintu din o curiositate usioru de explicatu; candu colo, unii membrii ai familiei vedendu i esu in usia si i invita cu ospitalitatea lor cea traditionala, nu numai cá se intre, ci cá se si ospetodie impreuna la mas'a intinsa. Si apoi sciti de ce s'au miratu acei ospeti vecini? Ei s'au miratu, cá acei semiselbatici nu iau scosu din impregiurimea lor si ce e mai multu, cá acei ómeni sciu se vorbésca si in alte limbi europene, ba sciu se siédia pe scaune, se manance cu linguri si furculitie, sciu se bea din pachara de sticla si de cristalu, candu se asteptá cá se i vedi bendu numai intinsi pe burta din periu. Asia e treb'a? Atunci se cercamu a trage pe acesti vecini in sfera poterei nóstre. Inse cum se incepemu? Éca asia, se luamu códa la secure din padurea lor. Si apoi ce se facemu cu securea? Se exterminamu cu ea mai antaiu padurile romanesci din Ungari'a si Transilvani'a. Spre acestu scopu aflara pe avocatulu pseudonimu Tintorescu si pe alti vreo doi ómeni tavaliti din Rómniculu-Válcei, érá in Bucuresci avemu renegati de ai nostri, cari voru sci se arunce sementi'a de ura si vrasmasiia intre romanii din Romani'a si intre romanii din monarchia. Tintorescu merge la Budapest'a pentru instructiuni; cei din Rómniculu-Válcei incepu actiunea cu pasquile miserabili in contra romaniloru ardeleni. Suntemu intru asteptare se vedemu, la ce role sunt destinati agentii dela Bucuresci, cari deocamdata au sperantie cá spénulu de barba, cá schimbarea ministeriului in unele resorturi ar fi o satisfactiune data Unguriloru.

Intracéa se ascultamu si o alta informatiune sarcastica data in „Luminatoriulu” Nr. 62:

— (Infratirea magiara-romana, e gata.) In dilele trecute foile din capitala adusera scirea positiva, fecmca in Budapest'a s'au gatitu tóte si s'au acutu tóte pentru proclamarea infratirii romano-magiare, si inca cátu de bine si cá de usioru?

A venit adeca dela Turnu-Severinu la Budapest'a unu anumitu domnu avocatulu, cu numele

Tintorescu, ce in timpii, pre candu traiau si parintii lui, se numea Färber, érá mai la urma: Boiangescu, si a venit cu buna treb'a si cu buna renduiala d'acasa; adeca: cá adeveratu si mare plenipotentiatu alu Romaniei, cá se lege si incheie fratietate si dragoste si iubire cu magiarii. Si magiarii toti l'au intempinatu cu bratiile deschise, si l'au imbetatu — cu dragoste si cu iubire pre marele patriotu romanu si representante alu opiniunei si dorintiei publice din Romani'a libera. Si éta si planulu strategicu, pre carele l'au staveritu iubirii frati la olalta.

Dlu Färber, mai la urma Boiangescu, érá acú Tintorescu, a dechiaratu solemnelu, cá cu advocati'a ii merge fórt reu in Turnu-Severinu, din pricin'a cauzei: cá e tare slabu avocatulu; deci s'a decisu a intreprinde oper'a mai mica, dar de siguru mai rentabila: a infratirii romano-magiare, — prin ori ce mijlóce. Spre acestu scopu dlu Färber-Boiangescu-Tintorescu si a insemnatu tóte motivele si relatiunile romaniloru din Ungari'a, precum i le-au dictatu fratii sei din Budapest'a, si va se si intemeiedie in Turnu-Severinu unu jurnal mare, in care va se desavuedie pre romanii renitenti, agitatori si inimici ai Ungariei, aretandu si dovedindu Romaniei libere, cátu de blastemati, afurisiti si ingrati sunt densii faci'a de nobil'a ginte si stepanire magiara, érá de alta parte indulcindu si ametindu cu dragoste pre romanii din Romani'a, faci'a de acésta nobila ginta si liberala stepanire constitutionala.

Érá fratii magiari ce au disu? — „Éljen a testvériség” au eschiamatu densii, apoi au datu man'a, si au pupatu pe bravulu Tintorescu-Boiangescu-Färber. Iau promissu sucursulu lor, de siguru ii voru fi datu si mijlóce pentru intemeierea si sustinerea fóiei; de siguru e inse, cá au tocmitu, cá dlu Tintorescu se si schimbé d'acú numele in Festömrúdszky, asecurandu-lu, cá marea potere Magiari'a lu va protege in Romani'a cá se devina, daca nu Rege in loculu lui Carolu, celu puçinu ministru-presiedinte in loculu lui Brateanu. Dómné ajuta! *)

Din Bucovin'a.

In acestea trei septemani din urma viétia publica, bisericesca si politica a fostu multu miscata, de o parte prin lucrarile congresului bisericescu, de alt'a prin deschiderea dietei provinciale. Ambele acelea corpuri lucra, precum de sine se intielege, in capital'a Cernauti. Despre congresu aflamu cá s'a si inchisu, dupace si-a terminatu unu proiectu de statutu, érá in noulu diariu biserice. „Candela” Nr. 2 citimu dela pag. 98 inainte urmatóriele:

„Acésta este dió'a, care o a facutu Domnulu, cá se ne bucuramu si se ne veselimu in trena” esclama cu o gura si cu o áanima credintiosii bisericele nóstre, cá ci intr'adeveru, dió'a deschiderei congresului bisericescu, despre care voiu se raportiedi, a fostu tint'a dorintieloru celor mai ferbinti, a fostu dió'a cea de multu asteptata, pentru a carei sosire s'a consumatu de diecenii poterele celor mai nobili si mai de frunte fi ai santei nóstre biserici. Pastorii dimpreuna cu cuventatóri'a turma a lui Christosu, preotii, nobilii si tóte clasele comunitatii nóstre bisericesci fratiesce sprijinindu-se, prin timpu indelungatu nu au crutiatu nici ostenele, nici spese, nici nu se spariara de greutatile si pedecile, cari le intimpinara in cale si cari adese se pareau nevinse, ci cu incredere firma in dreptatea si santitatea cauzei sale, in grati'a si dreptatea imperatésca, dela care ne veni totu binele, de care

*) Éca asia o patu romanii cu strainii romaniti in nume, nu in sentimente, cá au in pertinent'a se vorbésca si se scrie, cá si cum aru fi autorisati de cátra adeveratii romani. Deunadi greculu, acuma jidovulu. Red. „Obs.”

se bucura biserică noastră în prezent, pasira barbațese înainte și etăi astăzi ajunși la tîntă dorită, etă astăzi ostenele lor încununate cu succes.

Calea a fost lungă și spinosă, dară „lupta bună au luptat, cursul l'au plinit”, căci etă „congresul bisericii noastre dreptumărită”, după care amu „insetat” că cerbul după isvōrale apelor, prin grația imperatēsa s'a deschis în 14/26 Iuliu a. c. „Unu evenimentu epocalu acesta pentru noi, căci se inaugura o instituție, carea pune vietiă noastră biserică pe temelii solide, nelasand-o în semă fluctuațiunei dilnice, o instituție, care asigură desvoltarea și progresul într credință și în frică Domnului spre totu, ce este bun și de folos, căci „unde sunt doi sau trei adunați întru numele meu, acolo sunt și eu între densii”, dice rescumperatoriul lunei, întemeiatoriul bisericii, Christos.

Dela timpulu suirei Maiestății Sale pe prea stralucitul tron alu înaintasiloru sei, candu începura și la noi a se manifesta semne de deșteptare din letargia mortifera și tristă suvenire a domnietii de ore-candă fanariotice — se cunoscă trebuintă cea mare de o instituție, carea se des-tepte în cercuri cătu se pōte de largi interesul pentru binele comunu alu bisericii, se atraga și se adune elementele isolate, potērele imprasciate ale bisericii noastre, că după devisă Augustului nostru Monarchu, cu potēri unite cu totii se contribuē după talentulu seu la edificarea noului Ierusalimu, la biserică lui Christos, pe care și-a rescumperat-o cu prețulu sangelui seu. Amblete și ostenele au fost multe, pāna ce în urma ne veduram visul cu ochii, căci, cîntate, aceluiași se deschide, cine cantă, acela și afla. „Lauda deci și multă-mita vōne barbatiloru fruntasi ai poporului nostru, carii ne facurati se ajungemă acestă di de bucuria. Numele vōstre voru fi pentru noi scumpe și neuitate, și generațiunile cele mai tardie că dulci suveniri le voru rosti cu reverență și cu pietate. Lauda și multă-mita dintre acestia mai alesu Pastorului bunu, carele după cuvētele Aceluia, caruia îi urmēdă, „sufletulu seu și l'au pune pentru noi” și pentru aceea și „oile cunosc și glasulu lui”. Aceleși simțimente, acelasu farmecu, care ilu deștepta la frații de preste munti numele Andrei, deștepta la noi numele de Silvestru, căci precum acela, asia și acesta, casa de adapostu ne redica, carea nu e zidită pe arina, că se o subsape ap'a. „Dara se nu me încercu la ceea ce nu mi este dată, aflase va mană destera, carea se însemne meritulu în modulu ce i corespunde, se descria zelulu și simțimentulu, carui caldura se încăldeșca și pe cei ce voru fi, candu noi nu vōmu mai fi; se le aratē, că „credință firma în Domnedieu, fidelitatea și alipirea nestramutată către Imperatulu și Domnulu nostru și către Prea înaltă Lui casa este semnul în care învingemă.”

Se revinu deci la ceea ce mi-am propus, de a face, adeca cunoscute „solenități deschiderei antaiului nostru congresu bisericescu”, și acelu cetitori ai „Candelei”, carii nu avura rar'a fericire, se se întemple pe aici în dioa pentru noi eternu memorabila de 14/26 Iuliu.

Duminea în 11/23 Iuliu după santă liturgia Preacuviosă sa parintele archimandritu stavroforu și consiliariu consistorialu Mironu Calinescu la înscarinarea înaltu prea santitului mitropolitu, anunță credinciosiloru adunați în biserică catedrală din Cernauti, cumă Maiestatea Sa c. r. apostolica prin prea înaltă resoluțiune din 19 Iunie a. c. a binevoitu prea gratosu, de a convoca congresulu bisericescu pe 14/26 Iuliu st. n. la Cernauti, le arētă însemnata instituție acesteia pentru biserică noastră și provocandă, că în tōte dilele vietii sale se adoga la credință, iubirea și supunerea cea și pāna acum de atâte-ori recunoscută, către Maiestatea Sa c. r. apostolica și către prea înaltă Casa domnitoră, îi invită că se participe în numeru catu se pōte de mare la solenități de deschidere, cari și voru lua începutulu marti seră în 13/25 Iuliu.

În seră dilei acesteia, după programă stato-rita, la 6 1/2 ore se anunță serbarea prin puscături și tragerea campanelor la biserică catedrală.

(Va urma.)

Romania.

6. Igienă alimentară. Privegherea comerțului cu beuturi alcoolice a fost și în anul trecut ună dintre lucrările

*) Despre acestea vedi: Studiu pregatitoriu pentru antaiulu congresu biserice în arhiepiscopă Bucovinei, Cernauti 1882.

cele mai importante ale administrațiunei sanitare a orasiului. Examinari fōrte numeroșe facute în diferite timpuri au datu locu la excluderea din comerț a unor vinuri falsificate și la darea în judecată a 2 debitanti presupusi a fi singuri falsificatori. În generalu înse s'a constatat, că la noi falsificarea intenționată a vinurilor este fōrte rară, alterarea lor prin conservarea vitiōsă, prin neingrădire fōrte frecuentă. Vinuri de aceeași origine se presinta la unii debitanti în calitate perfectă, la alții într-o stare atāt de neglijată, în cătu ne miram cum publiculu le mai cumpēra și le consuma fără a denunția casulu autorității.

În cătu priveșc rachiurile din comerț, ele se fabrică în mare parte de alcoolulu brut, nerafinat, care conține în mica cantitate substanție vatamētore sanetății, precum alcoolulu metylicu, propylicu și isobutylicu; acestu neajunsu gravu nu se pōte înlătură de administrațiunea sanitară a orasiului fără concursulu guvernului, căci fabricile de alcool care dau destilatoriloru materialulu brut, se afla afara de radiă orasiului și o mēsură luata numai în parte pentru orasiu, fără că se fia prescisa pentru tiera întreagă, aru ruină comerțulu cu alcoolice din capitală. Din această cauză amu supus casulu dlui ministru de interne, cerēdu conlucarea dsale pentru îndreptarea reulu menționat.

Laptele din comerț din capitală este în genere de bună calitate, adese-ori înse supus la singurā falsificațiune care se observa la noi, la acea cu apă. Pentru a înlesni controlulu acestui alimentu importantu amu prescisu, printr-o ordonanță, că vasele tutulor laptariloru se fia marcate cu unu numeru care va corespunde cu numerulu dintr-unu registru aflatu la primarie. Afara de visitatiunile regulate ale carnei facute la taiare și în hale și pietie, a fost carne de rimatori supusa la examinari microscopice fōrte frecvente de către 2 membri ai consiliului localu de igienă, care au constatat, că pāna acum rimatorii nostri sunt imuni de trichina.

Consumațiunea carnei a fost în capitală în anul 1881 mai mică de cătu în anul 1880, s'au consumat:

	în anul 1880	în anul 1881
Boi și vaci	39,430	36,214
Vitiei	6,425	3,460
Bivolii și bivoliție	912	1,020
Malaci	163	49
Rimatori	26,913	21,025
Oi, berbeci și capre	19,093	10,673
Mie	148,325	119,020

7. Igienă școlilor.

Reulu principalu de care suferă igienă școliloru noastre primare este lipsă localeloru potrivite. În anul decursu amu facutu era și unu pasu spre îndreptare, prin instalarea unei școle primare de baieti și a unei de fete în casele nouē, zidite pentru acestu scopu de comună în stradă Stirbei-Voda, alături cu bis. sf. Ștefanu Cuibu cu barza. S'a gătitu asemenea planulu și devisulu pentru construirea în anul curențu a unei alte asemenea școle în suburbia Lucaci. Aceste mēsurī înse sunt fōrte insuficiente în fața stării prōste a celor mai multe locale școlare. Este de trebuintă că se îndreptamă acestu reu mai repede și într-unu modu radical, prin construirea unui numeru mare de școle primare într-unu timpu mai scurtu. Voiu avea onōre, domnilor consiliari, a ve face în această privință propunerile cuvenite.

Amu începutu în anul trecut cu reformă materialulu școliloru primare, înzestrāndu deocamdata școlă primară de baieti și cea de fete dela sf. Ștefanu Cuibu cu barza cu unu mobilieru corespundietorū cu cerințele igienei, construitu după avizulu unei comisiuni compusa de barbati supai. Regretu că resursele budgetare nu mi-au permis a dă acestei reforme o întindere mai mare, speru înse că în anul curențu vomu face și în această privință unu progressu mai însemnatu.

Revisiile sanitare ale școliloru s'au facutu și în anul decursu de către dd. medicu-sieffu și medicii comunali de color, și neajunsurile igienice observate cu ocaziunea acestorū revisii au fost după putință înlaturate. Unele din aceste neajunsuri nu s'au pututu îndreptă, din cauză că primariă n'au gasitu totdeauna locale cuvințioșe pentru instalarea școliloru, de și ea platesce locatiuni însemnate.

8. Vaccinația.

Afara de vaccinatiunile oficiale facute de către funcționarii sanitari ai primariiei, serviciulu nostru sanitaru mai înlesnesce vaccinatiunile operate în diferite servicii și asiediaminte publice și private,

precum și cele ale mediciloru particulari, prin darea gratuită de vaccin.

Marea majoritate a vaccinatiuniloru oficiale se face cu vaccin umanizat și numai o parte mai mică cu vaccin animalu. Celu din urma serva mai cu deosebire pentru improspetarea vaccinului.

Vaccinulu animalu a fost pe de o parte cultivatu în regie de către serviciulu sanitaru alu primariiei, era pe de alta a avut d. dr. Elie Zographosu, medicu primaru alu județului Vâlcea, bună vointia a pune în mai multe rinduri la dispoziția capului serviciului sanitaru alu orasiului o cantitate însemnată de vaccin animalu, cultivatu de dse.

În anul 1880, numerulu vaccinatiuniloru și revaccinatiuniloru oficiale din capitală a ajuns la numerulu maximalu care fusese înregistratu pāna acum, la acela de 7,930 vaccinatiuni facute cu succesu. Numerulu revaccinatiuniloru a fost de 5,363 din care 1,684 fără succesu. Acestu rezultatu extraordinariu nu s'ar fi pututu dobândi de către personalulu ordinaru și permanentu alu serviciului sanitaru, ci pentru a combate mai bine epidemia de versatu, care a bāntuitu populațiunea capitalei dela jumetatea anului 1879 pāna la finele lunei Iuliu 1880, primariă a mai angajat, pentru 4 luni ale anului 1880, patru vaccinatori auxiliari. Ast-felu au reșmasu nevaccinatti fōrte pușini copii din cei nascuti pāna la Septembrie 1880 și s'au sustrasu revaccinațiunei fōrte pușini dintre școlarii de ambe sexe în etate dela 7 1/2 ani în susu. Este dar naturalu, că în anul 1881 numerulu vaccinatiuniloru și revaccinatiuniloru a fost mai mică s'au vaccinat cu succesu în anul 1881: 6,053 copii (3,350 baieti și 2,703 fete) și 10 adulți, peste totu 6,063 persoane; s'au revaccinat cu succesu 789 copii și 214 adulți, peste totu 1,003 persoane; s'au facutu fără succesu 721 revaccinatiuni.

9. Privegherea prostitutiiei.

Nu putem dă sēma de cătu despre prostitutiunea patentă și declarată, despre femeile prostituate înregistrate, cari sunt supuse visitatiuniloru medicale regulate; prostitutiunea clandestină care, că în tōte orasiile mari, și la noi este fōrte întinsă, se sustrage privegherii administrative și sanitare.

În anul 1880, numerulu femeiloru prostituate supuse la visitatiunile sanitare regulate, în diferite luni ale anului a fluctuat între 188 și 274, în anul 1881 între 197 și 246. La aceste femei s'a constatat, în totu anul 1880, 517 casuri, în anul 1881 384 casuri de bōle; femeile bolnave au fost internate în spitalulu Colentina pāna la vindecare.

10. Ajutorulu medicalu gratuit.

Ajutorulu medicalu gratuitu datu de funcționarii sanitari ai primariiei are de scopu principalu cautarea la domiciliu a bolnaviloru saraci, cari nu potu ori nu voiescu a intra în spitale și nu potu esi din casa spre a se presentă la consultatiunile gratuite ce se dau în tōte spitalele, precum și asistarea femeiloru sarace la faceri și în lehusia.

În anul 1880, medicii comunali au cautat 3,696 bolnavi saraci, din cari 2,612 la domiciliu și 1,084 la biuroulu lorū, în localulu comisiiei politienesci. Din acesti bolnavi 3,197 au fost romani și 499 straini. Ei au primitu 2,916 ordonantie gratuite în comptulu comunei, care au constatu lei 4,945 bani 63.

Cele 5 mōsie comunale au asistat în anul 1880, 189, în anul 1881, 185 femei la facere. Sergentii de orasiu, au fost în anii 1880 și 1881 cautați de d. medicu comunalu dr. Nichita Andritienu.

Fontānă feruginōsă „Domnitiă Mariă”, a funcționat în anul 1880 stagiunea întreagă; dintre bolnavii cari au frecuat-o, 786 au consultat pe mediculu fontanei d. medicu comunalu dr. Penescu; în anul 1881 ea a fost deschisă publiculu numai o mica parte a stagiunei, din cauză că în urmă lucrărilor canalisarei Dâmbovitiei isvōrele feruginōse au încetat a mai da apa.

Speram că lucrările speciale ce se voru întreprinde în anul curențu voru permite a se captivă fontānă în apropierea celei vechi la unu locu mai potrivit pentru acestu scopu.

Primari'a a intretinut la ospiciu Marcu'ti'a in anul 1880 75, in anul 1881 74 alienati cu spesele ei.

11. Serviciulu copiilor gasiti.

Serviciulu copiilor gasiti si orfani, care pana la 30 Juniu 1881 s'a administrat de catre onor. eforie a spitalelor civile, a trecut la 1 Juliu 1881 la primaria, care l'administre'dia pe se'ma statului si cu spesele ce onor. ministeru de interne ii pune la dispozitie pentru acestu scopu:

La 1 Juliu 1881 am luat in primire
dela onor. eforia a spitalelor . . . 262 copii;
in cursulu semestrelui II primari'a a
mai primitu . . . 25 "
s'au datu in adoptie sau capatnire . . . 5 "
s'au primitu la asilulu „Elen'a Domna“ . . . 10 "
au muritu . . . 10 "
ast-felu au ramas in fiantia la 31 De-
cembre 1881 . . . 252 "
(106 baeti si 146 fete).

12. Lucrarile medico-legali.

Medicii comunali au seversitu in anul 1880 632 lucrari medico-legali, era in anul 1881 615 din cari privescu:

	in anul 1880	in anul 1881
persone vulnerate . . .	181	136
contusii . . .	313	300
diferite alte boale . . .	80	104
alienatione mentale . . .	—	2
diferite infirmitati . . .	58	73
	632	615

(Finea va urma).

Evenimentele din Egiptu.

Resboiulu din Egiptu are se ia dimensiuni multu mai mari decatu voiescu se ne faca a crede diarele oficiose. Press'a ministeriale adeca dicea ca nu e bine se se turbure spiritele poporaloru si se li se insufe ingrijare fara timpu si fara cause indeluate. Adeca daca arde vreo casa din vecinatatea nostra, noi se nu ne tememu de periculu, macarca ventulu bate flacarile catra casa nostra.

Gravitatea situatiunei s'a potutu cuno'sce prea bine inca din Maiu, de candu ambasadorii poterilor mari din Constantinopole isi detera parol'a de onore, ca se observe tacere absoluta, secretu alu mormentului asupra toturoru desbaterilor conferentiei. De aici a urmatu apoi, ca din 100 de sciri publicate dela Alexandri'a si Constantinopole nici diece nu se adeveriau, ci lumea era condamnata a crede dintru o di in alt'a multime de faime gole, care mai pe urma esiau minciuni. Lumea fu apoi surprinsa cu selbaticulu macelu din 11 Juniu in Alexandri'a, dupa care mai urmara si altele pe airea, era in 12 si 13 Juliu urma barbar'a bombardare a aceleiasi cetati maritime, prin care pe langa multele omoruri se nimicira averi de multe milioane. Asia dara secretele diplomatilor se prefacura in fapte si evenimente, care ia surprinsu chiaru si pe ei insii, ba iau si compromisu forte greu prin impregiurarea, ca ei indata la inceputu subscrisersa unu asia numitu „Protocoll de des-interesement“, prin care se oblig'a fiacare potere mare pe onorea sa, ca la regularea noeloru diferentie escate in Egiptu si preste totu, nu va mai caut'a nici-unu cabinetu interesse in parte, sau cu alte cuvente multu mai clare: domni diplomati nu se voru incerca se se insiele unii pe altii. Da dieu nu, daca le-ai pune focu pe limba. Abia s'a scrisu acelu protocolu, candu colo Angli'a lua in spinarea sa tota cestiunea egiptena, lasa pe conferentia se si perdia timpulu cu intrige, note si declamatiuni, lipi cum ai dice acelu protocol de desinteresement la gur'a unui tunu si fara a declara cuiva resboiu, ilu porni intru tota puterea cuventului.

Ca sultanulu ca califu au afurisitu pe Arabi-pasi'a, ca conventiunea de interventie intre Turci'a si Angli'a s'a inchiaietu: da, pe charteia; dara pana in 16 Augustu din ambele acelea mesuri nu s'a realizatu nici-una, ci erasi se mai porta unii pe altii cu vorb'a. Nu'i vine sultanului nicidecum se dea peptu cu vointi'a generala a toturoru mohamedanilor, cari nu voru nici se audia, ca sultanulu ar fi in stare se ajute pe ghiauri cu arme in contra dreptu-credintiosilor Moslim, toti fii buni ai profetului si toti destinati se ajunga la locurile cele mai de frunte in raiu.

Intre acestea preparatiivele bellice se facu de ambele parti cu energia atatu mai mare, cu catu spiritele s'au inversiunatu mai tare dela 12 Juliu incece.

In prevederea batalilor mari, ministeriulu Angliei a publicatu unu decretu indreptatu asupra

correspondentilor trimisi de catra diarele cele mari in Egiptu, cu scopu de a le informa despre totu decursulu operatiunilor militare. Acelu decretu coprinde 12 puncte sau regule, pe care au se le observe toti correspondentii, deca nu voru se fia scosi din Egiptu, sau si inchisi undeva. Asia dara: fiacare correspondentu provediutu cu pasaportu in ordine, trebue se si castige si biletu de legitimare dela comandantele supremu, ca-ci in lipsa de asemenea biletu pote fi inpuscatu ca spionu. Legitimarea i se pote si refusa. Nici-unu correspondentu nu pote se scria decatu numai la cate unu diariu anumitu. Tote correspondentiele loru au se fia censurate de catra unu censoru denumitu inadinsu. Toti acei correspondenti sunt supusi, pe catu timp stau in Egiptu, la legile martiali ca si ostasii. Nu le este permis se mearga pana la anteposturi, pentru ca se nu pota afla nimicu despre positiunile cele mai inaintate ale trupelor. Ori-ce scriere cifrata le este interdisa. Tote diarele cate tinu acolo correspondenti, sunt obligate a trimite cate unu exemplariu la cancelari'a comandai supreme, unde unu oficiariu de statu maioru are datori'a de a le examina si a vede, cum sunt observate legile de pressa. Acestu oficiariu este si auctorizatu a lua dela correspondenti tote manuscriptele, a sterge din ele, sau a le modifica in casu candu elu ar crede ca sunt periculo'se pentru armata; le pote si cassa. Redactiunile care voiescu se trimita corespondenti in Egiptu, au se subscria urmatiori'a declaratiune: „Amu cititu regulamentul relativu la corespondenti diarielor trimisi in campania, si declaramu ca lu vomu urma intocma.“

In timpu de resboiu tote poterile beligerante au luat si pana acuma mesuri de acestea, alu caroru scopu este a nu trada planuri de operatiune, a nu informa pe vrasmasi despre miscarile trupelor, precum si a nu descuragia pe trupa si chiaru pe poporul intregru in casu candu se perdu bataliile, scurtu, a nu fi tradatori ai intereselor cutarei poteri. Dara ap i totu din unu regulamentu precum este si acesta, se pote combina la importantia cestiunei pentru care s'a scosu sabii'a cum si la marimea crizei actuale. Totuodata invetiamu de aici, cum intielegu anglii libertatea vorbirei si a pressei cu care se inganfa ei catra tota lumea, ori-candu este vorb'a de interesele proprii. Chiaru in timpu de pace este usitatu in Angli'a, ca fiindu in jocu vreunu planu si interesu mare, mai virtosu comercialu, industriariu si de comunicatiuni intinse preste lumea larga, redactorii de tote partidele si colorile se aduna in conferentie confidentiali, conspira oresicum in numele patriotismului, ca despre cutare planu se nu scria nimeni nimicu pana la unu timpu determinatu sau se scria asia, ca se lege ochii lunei intregru si se i deschidia numai pe ai angliloru. Alte-ori insusi ministeriulu le comunica in confidentialitate cate unu planu secretu rogandu i ca deocamdata se nu vorbesca despre elu, sau dandule o parola de di, dupa care se se conforme, fara inse ca acea parola se ia forma si tonu de porunca, de ordinu; ca-ci este de ajunsu ca reprezentantii pressei se afle ca se lucra in interesulu statului Britaniei mari, sau specialu spre prosperarea comertului etc. La conspiratiuni de acestea ale diarielor englese are se multiamesca si Irlandi'a in parte mare ruin'a sa.

Conspiratiuni diaristice totu de natur'a celoru din Angli'a au inceputu a lucra si in Ungari'a de cativa ani incece, era urmele loru se potu vede si pipai pana si in laintrulu poporului romanescu.

Lumea se afla in asteptare incordata asupra celoru mai de aproape evenimente si forte multi isi perdu patientia mai virtosu daca nu sciu, ca organizatiunea armatei angle este forte greoa, ca-ci nu semenau cu armatele continentale, preste acest de si in Egiptu sunt patru cali ferati lungi si unele ramuri, prin urmare operatiunile sunt neasemenatu mai usiore decatu atunci candu se incercase Napoleon I se subjuge Egiptulu (1898—1801) cu tote acestea anglii au se lupte nu numai cu omeni, ci si cu clim'a tropica, cu setea ce sugruma, cu innecatiunea pulberei desertului. Intr'aceea lumea va afla despre operatiunile si succesele loru numai atata catu le va placea loru se spuna. De altumentrea nici din castrele lui Arabi-pasia nu se pote afla nici-o scire certa pre care se poti pune ceva temeiu, ca-ci si elu scie se faca a se tine secretulu alaturea cu vieti'a, ca-ci la orice spionu prinsu i se ascunde soarele.

Nr. 203. 1882.

Dela comitetulu asociatiuni transilvane.

Sibiu. Processu verbale alu comitetului asociatiuni transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, luat in sedinti'a dela 24 Juliu 1882.

Presedinte: Jacobu Bologa.

Presenti: Partenie Cosm'a, Joanu V. Rusu, George Baritiu, J. St. Siuluti, Constantinu Stezaru, Eugenu Brote, secretariu Dr. D. P. Barcianu.

57. Comissiunea esmisa in sedinti'a dela 4 Aprile a. c. sub Nr. prot. 36 cu scopu de a studia propunerea „Reuniunei Mariane“, care cere ca asociatiunea se se insarcine'die cu edarea de carti scolastece bune, pentru cari se se escrie premii corespondentorie, presenta raportulu seu.

Comissiunea avendu in vedere, ca asociatiunea nu are dreptulu de a introduce in nici o scola carti scolastece, crede ca mijloculu recomandat de Reuniunea Mariana, nu ar duce la scopulu ce se intentionedia si asociatiunei s'ar face spese adarnice, celu pu'cinu pana candu nu i-s'ar da din partea autoritatilor scolastece competente asigurarea positiva, ca cartile edate de ea, fiindu bune, voru fi recomandate si considerate cu preferinta pentru a se introduce in scole, si lasandu la apretiaru comitetulu daca, ar fi sau nu oportunu a cere astadi dela autoritatile scolastece competente o asemenea asigurare, — e de parere, ca nu e consultu a se promova din partea comitetului cu recomandare la adunarea generale a Asociatiunei propunerea amintita a reuniunei Mariane.*)

Totusi pentru a face inceputulu unei lucrari in acesta directiune, comissiunea e de parere ca, pentru a sprijini progresulu invetiamentului din scolele nostre poporale, si prin urmare cultura poporului nostru, Asociatiunea se publice succesive premii pentru cele mai bune tractate asupra metodeloru diferiteloru obiecte de invetiamentu din scolele poporale, prin cari se se puna in evidentiata atatu rezultatele sciintiei didactice de astadi, cum acestea se afla in teoria si practica la poporale cele mai inaintate in cultura, catu si distanti'a, ce se afla intre acelea si cartile scolastice folosite adi in scolele nostre. Spesele ce s'aru face cu asemenea publicari premiate, probabilu ca s'aru acoperi din vinderea loru, si in catu aru remane neacoperite, aru fi deplinu justificate prin castigulu moralu, ce ar resulta prin aceea, ca amintitele publicatiuni aru fi cele mai puternice stimule si indreptari pentru compunerea de carti scolare romane din ce in ce mai corespondentorie postulatelor sciintiei moderne si ca cu timpulu s'ar ajunge rezultatulu imbucuratori de a ave in invetiamentulu din scolele nostre poporale si prin urmare si in cultura poporului nostru mai multa omogenitate de cum avemu astadi (Nr. exh. 149/1882).

Comitetulu impartasindu vederile comissiunei, va propune adunarei generale a pune in budgetulu pro 1882/3 o suma ore-care la dispositiunea comitetului, pentru crearea de premii spre scopulu indicatu, remanendu la bun'a chibzuire a acestuia, de a decide pentru cari studie se se escrie mai in graba concursu, cari se fia conditiunile pentru tiparire si cum se se regule'die dreptulu de proprietate alu elaborateloru premiate.

58. Comitetulu centrale alu espositiunei romane din Sibiu din a. 1881, caruia in urma participarei neasteptatu de insemnata a publicului esponentu si in urma numerului mare de distinctiuni, ce s'au distribuit de juriulu espositiunei, i s'au causatu spese, la cari intru inceputu nu se asteptase, dara pe cari in urma nu le-a potutu incungiura, a ramas inca in lipsa cu suma de 800 fl. v. a.; se roga deci de Asociatiunea transilvana, ca acordandu i si de aci inainte marimosulu seu sprijinu pentru intreprinderea maretia nationale, se i asigure'die pentru terminarea onorifica a afaceriloru, din mijlulcele sale unu din urma ajutoriu de 800 fl. v. a. (Nr. exh. 160/1882).

Comitetulu avendu in vedere rezultatele frumo'se, ce acea espositiune a avut si va ave pentru progresulu poporului romanu in cultura, acorda comitetului espositiunei intr'ega suma cata mai este disponibila din pusetiunea votata in budgetulu anulu 1881/2 sub p. 28 pentru spese extraordinarie.

59. Directiunea despartimentului III (Sibiu) pe basea conclusului subcomitetului dela 28 Maiu an. cur. relativu la infiintarea de biblioteci poporale, se roga a se pune spre acestu scopu la dispositiunea subcomitetului o suma ore-care din esemplarele prisositoare, dublete, ale biblioteci Asociatiunei si din foi'a Asociatiunei. (Nr. exh. 168/1882).

Comitetulu luandu informatiuni dela bibliotecariulu Asociatiunei, va pune la dispositiunea subcomitetului din Sibiu unu numeru ore-care din dubletele biblioteci centrale, era din organulu Asociatiunei, pe catu se voru afla disponibile, cate unu esemplariu din anii dela prim'a apartiune pana la datulu prezentu.

60. Avendu in vedere apropiarea terminului pentru tinerea adunarei generale a Asociatiunei la Desiu, presidiulu sub ddtto 9 Juniu a. c. a adressatu rogarile de lipsa catra directiunea drumurilor ferate de statu, a drumului feratu primu transilvanu si a celui din valea Somesului, pentru a aplacida membriloru Asociatiunei, ce aru voi se participe la acea adunare, bilete cu pretiu scadiutu pentru caletori'a pe liniile drumurilor ferate amintite. Totuodata s'au avisatu la cassa cate 6 fl. a. a., in totalu 18 fl. pentru a se plati blanchetele, ce numitele directiuni voru elibera pentru dobendirea de bilete cu pretiu scadiutu. Aceste sume s'au espedatu directiuniloru calilor ferate de statu si celei somesiane in 30 Juniu si 1 Juliu, era directiunei primei cali ferate transilvane, dela care in 30 Juniu a sositu pachetulu cu blanchetele amintite s'a platitu suma de 6 fl. 47 cri ca rambursa postala. Societatea primei cali ferate transilvane va elibera pentru membrii Asociatiunei pe langa presentarea blanchetului in valore dela 25 Augustu pana

*) Noi ne aducemu bine aminte, ca in acesta materia s'au mai facutu in anii trecuti incercari la auctoritatile scolastice confessionali, inse totudeauna fara nici unu rezultat, era anume unele au declarat in termini categorici, ca nu voru suferi in scolele respective alte carti, decatu numai de acelea care voru fi trecut imediatu prin censura denselor.

la 3 Septembrie, bilete pentru caletoria la Desiu si in dreptu, pe liniile sale si anume cu unu biletu de cl. III acorda caletoria pe cl. II si cu $\frac{1}{2}$ biletu de cl. II caletoria pe cl. III; drumurile ferate de statu voru elibera cu valoare dela 25 Augustu pana la 5 Septembrie a. c. pentru ducere si intorcere bilete de caletoria pe liniile sale sub aceleasi conditii ca si societatea primei cali ferate transilvane pe trenurile accelerate, era pentru trenulu de povara cu $\frac{1}{2}$ biletu de cl. I caletoria pe cl. II; societatea drumului feratu din valea Simesiului (Apahida-Desiu) ofera acelasiu favoru ca si societatea primei cali ferate transilvane, fara a fi tiernuritu terminulu pana candu biletele au valoare (Nr. exh. 147/1882).

Dispusetiunile facute se iau spre sciintia si se incuviintiedia asigurarea facuta la cassa in suma de 18 fl. pentru platirea blancheteloru dela directiunea drumurilor ferate. Biroulu va ave a aduce la cunosciinta publiculu, ca blanchete se voru estrada prin directiunile despartimenteloru si prin comitetulu centralu.

61. Studentulu de medicina in an. V dela universitatea din Budapest'a Ludovicu Mehesiu, cere unu stipendiu sau unu ajutoriu pentru a pote termina studiule, facundu doctoratulu in medicina (Nr. exh. 161/1882).

Comitetulu avendu in vedere, ca adunarea generala din an. 1881 sub p. prot. XVII. 5 a recomandat pe numitulu suplicantu spre a fi consideratu la impartirea ajutozeloru, fara inse a fi pusu si in budgetu o puse-tiune anumita spre acestu scopu, acorda studentulu de medicina L. Mehesiu unu ajutoriu de 150 fl., avendu a cere indemnizarea adunarei gener. pentru acesta suma.

62. Emili'a Trifu, careia i s'a acordatu unu stipendiu pro 1881/2 in suma de 60 fl. pentru a se perfectiona in confectionarea de albituri, trimitiendu cuientantia pentru rat'a II-a din stipendiu, arata ca de ore ce institutulu dnei Alker unde a fostu la invetiatura s'a dissolvatu, s'a inserisu ca eleva la scol'a reunionei pentru industria muiersca in Budapest'a. Voindu a se perfectiona in croitoria si cusatoria de albituri asia, ca se pota deschide insasi in Selagiu pentru fetitiile romane o scola pentru acestu ramu de industria femeiesca, se roga a i se acorda si mai departe stipendiulu ce l'a avutu, si eventualu in considerarea mariloru cheltueli a i'lu mari (Nr. exh. 171/1882).

Comitetulu decide a pune stipendiulu amintitu in proiectulu de budgetu pro 1882/3. Fiindu acesta positiune aprobata de adunarea generala si voindu concurentia a mai primi si in viitoriu stipendiulu, va ave a presenta atestatu de frecuentare cu succesu bunu dela institutulu unde se afla ca eleva.

63. Directiunea despartimentulu XXI (Segisiór'a) presenta procesulu verbalu alu siedintiei subcomitetulu dela 21 Juniu a. c. Din acestu procesulu verbalu se vede, ca subcomitetulu nu s'a potutu intruni pana la datulu siedintiei amintite si ca adunarea generala a despartimentulu s'a convocatu pe 6 Juliu 1882 in Segisiór'a, pentru a se face restaurarea comitetulu (Nr. exh. 162/1882).

Spre sciintia cu aceea, ca onoratiu membrii ai subcomitetulu se staruiesca a se delatura pedecile functionare regulate a subcomitetulu si a se alege in subcomitetu membrii, cari voiescu si cari potu jertfi catva timpu pentru promovarea scopurilor Asociatiunei.

64. Prin charti'a presidiala de dtdo 18 Juniu an. c. s'a incunosciintatu primari'a orasiulu Desiu, oficiulu vice-comitale alu comitalulu Solnocu-Dobaca si comitele supremu alu acestui comitatu despre tinerea adunarei generale a Asociatiunei in dilele de 27 Augustu si urmatorie in numitulu orasiu, invitandu se totuodata a participa la adunare.

Sub acelasiu datu s'a facutu in conformitate cu conclusulu adunarei generale din Sibiu p. prot. XXI si in conformitate cu §. 21 din statute, convocarea adunarei generale pe 27 Augustu la Deesiu, publicandu-se convocarea in jurnalele „Telegrafulu romanu“, „Observatoriulu“ si „Gazet'a Transilvaniei“.

Atatu convocarea catu si insciintiarile facute la primaria si vice-comitatu s'au adusu la cunosciinta subcomitetulu despartimentulu Desiu spre orientare (Nr. 156, 157 si 158/1882).

Spre sciintia.

65. Comitetulu administrativu alu scoleloru granitiarsci presenta conclusulu eforiei scolare din Liss'a de dtdo 8 Maiu a. c. prin care se roga a se trimite gratuitu pe sem'a bibliotecii scolare de acolo cate unu esemplariu din organulu Asociatiunei dela 1879 incocce (Nr. exh. 152/1882).

Cererea se incuviintiedia. Exemplariile din „Transilvanu“ dela an. 1879 incocce, pe catu se voru ajunge din materialulu disponibilu se voru espeda prin midiu-locirea comitetulu scoleloru granitiarsci.

66. Directiunea despartimentulu I (Brasiovu) presenta protocolulu siedintiei subcomitetulu de dtdo 8 Juniu a. c. prin care se roga a i se trimite spre in-trebuintiare oficiosa cate 1 esemplariu din organulu Asociatiunei si de pe anii precedenti pe catu voru fi esemplarie prisositorie (Nr. exh. 151/1882).

Cererea subcomitetulu se incuviintiedia, avendu a se tramite la adress'a directorulu despartimentulu, din esemplarele ce se afla in depositulu comitetulu, cate unu esemplariu din organulu Asociatiunei de pe anii precedenti.

67. Tipografi'a archidiecesana presenta cu datulu 17 Juliu 1882 unu contu pentru 295 fl. 56 cr. pentru tiparirea Nriloru 1—12 din „Transilvanu“ si pentru tiparirea a 500 cataloge ale cartiloru coprinse in biblioteka. In urm'a deslusiriloru date de secretariulu primariu G. Baritiu (Nr. exh. 185/1882).

Sum'a de 295 fl. 26 cr. se avisedia la cassa spre platire din positiunea preliminata in budgetu pentru tiparirea foicei si totuodata se apraba disposit'a secretariulu primariu de a se tipari foicei in 600 esempl.

68. Cassariulu asociatiunei cere prin charti'a sa de dtdo. 24 Juliu 1882 a se avis'a la cassa sum'a de 1 fl. 80 cr. ca spese avute cu procurarea cuponiloru noi dela obligatiunile de statu ale fondulu asociatiunei

si academiei. (Nr. exh. 200/1883).

Se avisedia la cassa spre platire sum'a de 1 fl. 80 cr. v. a.

69. Comissiunea esmisa pentru a face unu planu de distribuire a cartii „Studii asupr'a constitutiunii romaniloru“ puse spre acestu scopu la dispositiunea comitetulu de autornu G. Meitani in unu numeru de 200 exemplare, presenta cu raportulu seu, o lista cuprin-diendu personele si societatile, caroru se se distribue aceste studii. (Nr. exh. 198/1882).

Comitetulu aprobandu list'a de distribuire, va ingriji pentru espedarea cartiloru la adresele cuprinse in ea si multiamindu dlui Meitani, ii va comunica in copia list'a de distribuire.

70. Stipendistu dela scol'a de sculptura in lemnu din Satulungu, Josifu Moianu, producendu unu atestatu despre progressulu bunu ce l'u face in aceea scola, se roga a i se aplicada stipendiulu de 50 fl. si pe viitoriu. (Nr. exh. 172/1882).

Se va pune sum'a de 50 fl. in preliminariulu de bugetu pro 1882/3.

71. Stipendistii alu caroru nume urmestia, presenta atestatele scolare de pe semestrulu alu doilea, anumitu:

1. Emiliu Viciu, studentu in Blasiu, testimoniulu de maturitate cu successu eminentu. (Nr. exh. 173/1882).

2. Nicolae Vecerdea studentu in Sibiu in cl. VII. atestatu cu successu forte bunu (Nr. 167/1882).

3. Alesandru Balasiu, studentu la scol'a reala in Dev'a, atestatu de maturitate cu successu forte bunu. (Nr. exh. 191/1882).

4. Aurelu Popescu, studentu la scol'a reala din Dev'a, atestatu dela VII cl. cu successu bunu. (Nr. exh. 196/1882).

Spre sciintia.

72. Joanu Popescu, directoru si professoru in Barladu, multiamesce pentru foice „Transilvanu“ de pe anii 1874—1878, ce i s'au trimisu ca membru fundatoru. (Nr. exh. 192/1882).

Spre sciintia.

73. Alesandru Buteanu, stipendistu alu asociatiunei din fundatiunea anonima Dobaca, terminandu cursulu studiiloru gimnasiale, multiamesce pentru spriginulu ce i s'a datu. (Nr. exh. 197/1882).

Spre sciintia.

74. Dlu V. G. Borgovanu, professoru de institutulu preparandialu din Gherla, presenta o disertatiune intitulata „O excursiune si preambulare minutiota prin istoria pedagogiei si instructiunei la vechii romani“, menita pentru adunarea generala viitoria. (Nr. exh. 162/1882).

Spre sciintia, avendu presedintele a hotari despre admiterea si dupa ce se se va fi informatu despre cuprinsulu disertatiunei.*)

76. Secretariulu alu II-le presenta in conformitate cu conclusulu adunarei generali din anulu 1881 Nr. prot. XVII p. 10 unu conspectu alu stipendistiloru si ajutozeloru invetiacei de meserii dela intemeierea asociatiunei pana in anulu presentu 1882. (Nr. exh. 170/1882).

Spre sciintia cu aceea, ca acestu conspectu se va presenta adunarei generali.

Sibiu d. u. s.

Jac. Bolog'a m. p., Dr. D. P. Barcianu m. p.,
v.-pres. secretariu alu II-ea.

Autenticarea acestui processu verbalu se concrede domniloru Cosm'a, Siolutiu si Stezaru.

S'a cetitu si autenticatu Sibiu, 25 Juliu 1882:

Siolutiu m. p., C. Stezaru m. p., P. Cosm'a m. p.

In 13 Augustu a. c. comitetulu mai tinu o siedintia, in care pe langa alte afaceri se luara mesuri preparative pentru adunarea generala, precum computu generalu si revisiune, budgetu pe anulu viitoriu pe basea venitulu din prea modest'a avere de 81.572 fl. 68 ar. v. a., din care venitu inse $\frac{1}{2}$ parte trebe se se adaoe pe fiacare anu la capitalu; raportu generalu despre afacerile de preste anu, eventuala substituire in presidiu la casu de nepotintia; inscrierea membriloru actuali adunati, cari au dreptulu la cuventu, pentru-ca se nu mai obvina casuri ca in trei adunari precedente, unde cate unu ospetu n e membru, sau care fusese membru, dara incetase de a mai fi inainte cu 5—6 ani, tine adunarea in locu cu propuneri nou,

*) Conformu regulei introduse dela inceputulu acestei asociatiuni, nici-o disertatiune publica nu se pote tine in adunari sale generali, fara a fi mai antaiu presentata la presidiulu ei.

Not'a Red.

ori neanuntiate la presidiu cudi inainte, sau chiaru la comitetu spre a se trecea in programa. S'au mai reflectatu din nou si la impregiurarea, ca unii studenti si profesionisti ceru burse si ajutoie fara a produce nici-unu testimoniulu din cate se ceru in publicatiunile de concursu. S'a luat spre placuta sciintia frumosulu resultatu alu adunare din Albacu s. a.

In catu pentru foice asociatiunei se mai declara inca odata ca, conformu decisiunei adunariloru anteriore, numai membrii actuali carii platescu regulatu mic'a cotisatiune de 5 fl. pe anu, potu se o primesca gratis, precum o si primescu regulatu, afara de aceia, a caroru locuintia nu se mai scie, ca-ci n'au incunoscutiatu stramutarea la altu locu.

Sciiri diverse.

— (Dio'a nascerei) Mai. Sale anuntiate des-demantia cu sunete de tunuri si cu musica militara in stradele principali fu serbata ca totu-deauna in acesta cetate in spiritulu devotamentulu seu traditionale catra august'a dinastia si catra capulu seu. Servitiu ddiescu si rogatiunea pentru domnitoriu s'a tinutu in bisericile toturoru comunitatiloru religiose, era parad'a militara a fostu ca totu-deauna de inaintea bisericei rom.-cat. Dupa defilare au urmatu felicitarile oficiali. Mese s'au datu patru, una de catra ddni generalu si membrii cu statulu majoru si celelalte trei dupa cum se afla reprezentate armele in garnisioa pe-destrime, calarime si artileria. La fiacare s'a ridicatu cate unu toastu pentru indelunga si fericita vietia a Maiestatiei Sale imperatulu si regelui Franciscu-Josifu I.

— (Despre venirea imperatulu in Transilvanu) la venatu spunu diariile din Budapest'a diverse variante. Cea mai probabila din tote s'ar pare ca este acea proiectata la Gurghiu (Görgény), unde fusese archiducele in anulu trecut. Atata este adeveritu, ca in castelulu din Gurghiu se facu preparative; s'a disu inse mai antaiu, ca acolo va veni numai archiducele Rudolfu cu consort'a sa, dupa-ce se va intorce dela manevrele germane, la care este invitat de catra imperatulu Germaniei ca se petreca mai multu timpu la venatu in Septembrie; era de 5 dice incocce se spune ca positivu, ca afara de vreo pedeca extraordinaria, va veni si Mai. Sa. O, ca de iar aduce Ddieu catu mai desu, pe Tata si pe Fiuu, ca-ci ori-catu se se incerce unii si altii a seduce pe domnitori ca se nu vedea, ei totu vedu si audu multe si isi iau informatiuni personali pentru viitoriu; era noi suntemu convinsi, ca venindu mai desu in acesta provincia departata de centru, faimosa de lupi si ursi patru-pedi, voru da inca si de lupi si ursi bipedi. De ex. de ar fi vediatu Mai. Sa numai in dilelea acestea neaudit'a blastematia criminala intem-plata cu podulu de preste Murasiu, ruptu sub greutatea boiloru trecatori, din cari au caditu 16 in apa, si de ar cunosce tirani'a exercitata asupra poporulu de catra jidovii arendatori ai podulu, scimu bine, ca Mai. Sa ar lua de scurtu pe respectivii functionari carii s'au portatu ca orbi si surdi facia cu jidovii aceia, sau mai bine, ar trage la raspundere pe ministrulu de resortu (Vedi inse barbari'a intraga descrisa pe largu in „M. Polgar“ Nrulu 187).

— (Doi jidovi usurari) au fostu din nou impuscati in Ungari'a. Casurile acestea se descriu pe largu in diariile din Budapest'a.

Patru asasinate teribili se mai intem-plara la Vien'a.

— (Erata.) In Nr. 61 col. 4 „Plangerea unui gazetaria“ citeste unui gazetariu.

Marfuri coloniale de calitate superfină din Hamburg.

Cea mai mare pastrare pentru economi'a casei.

Se tramitu francate cu recepere postala la olalta cu pachetarea.

mesura deplina	4 $\frac{3}{4}$ Kilo netto	marfa cea mai reala.
Cafea din Mocca, autentica, estra-fina . . .	fl. 7.20	Cafea din Mexico, de gustu forte bunu . . . fl. 3.80
„ „ Menado, fruntasia, galbina . . .	5.95	„ „ Santos, curata, taria . . . „ 3.45
„ „ Portorico, estra-fina, tare . . .	5.25	Mestecatura din Vien'a, forte fina . . . „ 4.75
„ „ Java, auria, forte fina . . .	4.85	Cafea din Hamburg . . . „ 3.75
„ „ Merida, puginu verde . . .	4.25	Urezu, grauntiu mare . . . „ 1.60
„ „ Mocca (margea) afric. . .	4.—	Sago, margea, autenticu, ostind. . . „ 1.70

La platirea mai multu cu unu patrariu din pretiurile susu numite, tote feliurile de cafea se voru tramite si prajite.

(97) 1—4

H. H. C. Karll, Nachf. Filiale Hamburg (etablitu 1872).